

med ikke at have, baade de selv og Staten. Og det viser sig, at de selv erkender dette, idet de allerfleste af dem forpagte den ud paa en saadan Maade, at de derved indvinde ikke saa lille et Beløb. Men det ligger jo i det, som det ærede Medlem for Thisted Amts 1ste Valgkreds (Nørhave) fremhævede, at disse Forpagtere saa faa Forret til al Kørslen og alt det Arbejde, som skal udføres i det Plantørerne underlagte Plantningsdistrikt. Derved kunne de give langt større Forpagningsafgift, end der kan gives ved almindeligt Landbrug, som vel ikke en Gang kunde yde den halve Forpagningsafgift. Saaledes staar Sagen.

Saa ser man i Betænkningens Redegørelse en Udgift til noget, som kaldes „andre Kulturer“. Der findes jo flade Strækninger inde i selve de Klitarealer, som ere indtagne, nemlig de flade Strækninger, som ligge mellem de i Reglen parallelt gaaende Klitrækker. Der, hvor Klitformationen er stærkest udviklet, ligger der altid 3 paralelle Bræmmer. Den yderst ude kan ikke tilplantes med Fyr og Gran, thi der er Havets Indfyldelse for stor. Derimod kunne de to andre det. Det Dalstrøg, som ligger der imellem, er undertiden ikke saa helt ufrugtbart, det har nogen Mosenatur i sig uden dog egentlig at være Mor. Det har ogsaa Hedenatur i sig, og til Dels er det jo Sand. Det er altsaa en blandet Jord, som i Grunden er ret ubestemmelig. Men her er det, man har prøvet det, man kalder „anden Kultur“ og derpaa ofret ikke saa ubetydelige Summer undertiden. Man har ganske vist faaet noget frem, man har gjort denne Jord værdifuldere, end den var i Forvejen, men det har kostet for meget. Jeg ved nu godt, at Plantørerne sige: vi maa foretage det; thi derved give vi et godt Eksempel herovre paa Vestkysten, saa kunne Folk komme og se, hvad der kan drives frem ved Kultur. Hertil kan imidlertid svares, at det kan ikke nytte noget, naar der anvendes for store Summer i Forhold til, hvad der fremdrives; vilde en privat Landbruger følge i Sporet, vilde han ganske simpelt gaa bag af Dansen.

Jeg mener altsaa, at Plantørerne slet ikke bør have denne Tjenestejord, og det havé de jo ogsaa selv indset, idet de som Regel forpagte den ud, og saa vidt mig bekendt ere de i Øjeblikket ved at ansøge om at komme af med den og faa en Godtgørelse i Stedet; men denne Godtgørelse vilde de parallelisere med den nuværende Forpagningsafgift, og der er det,

at jeg mener, at det er de absolut ikke berettigede til, idet der følger mere med, nemlig som sagt denne Kørsel. Jeg ved ikke, hvorfor de overhovedet skulle have Heste, jeg mener ikke, det er nødvendigt for dem at have Befordring; de have som Regel kun $\frac{1}{4}$ Mil fra deres Bolig til Yderkanterne af Plantagerne, og den Vej kunne de tilbagelægge til Fods, det er jo nemlig i alt Fald endnu yngre Mænd, og andre Rejser have de, mig bekendt, ikke at foretage; herfra maa dog undtages Overplantørerne, som skulle rejse omkring og inspicere de andre.

Der er ogsaa en enkelt Post her paa Skemaet, som hedder Jagtudgifter. Efter det Kendskab, jeg har til Forholdet herovre, kan jeg ikke rigtig forstaa, hvad der menes hermed, de kunne nemlig saa let faa den Jagt udført gratis, der er nødvendig der. Jeg skal ikke her skildre, hvorledes det gaar til med denne Jagt, men der er nok, der ville jage, man maa netop i Reglen holde tilbage paa dette Punkt.

I det hele taget mener jeg, at det kunde maaaske være ønskeligt, om Finansudvalget vilde gøre Skridt til at faa endnu flere Oplysninger. Disse Regnskaber, hvoraf denne skematisk Oversigt, der findes i Betænkningen, er et Uddrag, maa jo vistnok bero i Ministeriet, og det vil jo altsaa være muligt at faa opklaret, hvorledes Pengene anvendes . . . Jeg skal om et Par Minutter være færdig . . .

Formanden: Jeg vil hellere afbryde Forhandlingen nu, saaledes at det ærede Medlem igen faar Ordet i næste Møde.

Jeg skal altsaa hermed afbryde Forhandlingerne.

Under Mødet har jeg fra Formanden for den svenske Rigsdags andet Kammer modtaget en Skrivelse af 17de Januar, i hvilken han samtidig med, at han beder mig over for Sofus Høgsbros nærmeste udtrykke Kammerets Deltagelse i deres Tab og i dets Navn lægge en Krans paa hans Kiste, henvender følgende Ord til Folketinget:

„Då underrättelsen om S. Høgsbros bortgång spridde sig bland Riksdagens Andra Kammars i går förmiddag sammanträdande ledamöter, kändes den som budskapet om en förlust äfven för oss, för alla dem; hvilkas sorg, hvilkas hägkomst af et vackert lif, hvilkas brödrasinnelag Kammaren åt mig, dess Talman, uppdrag att till Eder och till